

Csak egy közös ég alatt épül közösség

A mai modern világ egy olyan virtuális valóság felé közelít, amelyben félő, hogy eltűnnek azok a közösségi terek, amelyekben még valóban létezik közösség.

„Nem tudom, hogy a közösség virtuális szintre való eltolódása (a közösségi oldalak), vagy az egyre növekvő elzárkózottság, esetleg a megélhetésért, vagy képzelt boldogságért folytatott küzdelem ennek az oka. Az emberek közötti kapcsolatok ellaposodtak, a barátságok megszűntek, vagy oly ritkák, és az egymásért felvállalt felelősség szinte teljesen eltűnt. Mostanra már a közösségek a közösségi oldalakra korlátozódtak. A közösségi oldalakon azonban egyáltalán nem beszélhetünk arról, amiről ezek az oldalak szólnak, vagyis a közösségről. A közösség ugyanis – ha definiálni akarnánk – egy olyan embercsoport, akik egymásért felelősséget vállalnak.”¹

Úgy gondolom, hogy még semmi sincs veszve. A könyvtár – mely manapság nemcsak a könyvek tára – egyik helyszíne lehet annak a hídnak, amely összeköti a távolinak tűnő múltat az oly közeli virtuális jövővel. Ez az a hely, amely számos lehetőséget rejt magában. Egy amerikai író, Rainbow Rowel szavaival élve: „Én mindig eltévedek a könyvtárban. (...) Nem számít, hányszor jártam már ott. Sőt, azt hiszem, minél többet járok oda, annál többször tévedek el. Mintha a könyvtár ismerne, és új átjárókat nyitna meg előttem.”²

A település, ahol a családommal élek és már több mint tizenhat éve dolgozom, a Bükk-hegység kapujában, egy festői szépségű medencében fekszik. Felsőtárkány – Eger városától mintegy nyolc kilométerre – közel négyezer lelkes település. Községünk a szabadidő eltöltésére minden korosztály számára számtalan lehetőséget biztosít, az év minden szakában.

Az általános iskola épületében található könyvtár egy olyan kettős funkciójú intézmény, amely egyben látja el az iskolai és a községi könyvtári feladatokat. Számomra is igen meglepő, hogy amióta újra munkába álltam – hét év otthonlét után, melyet a három gyermekem gondozására, nevelésére fordítottam – milyen sokat változott a könyvtár. Nemcsak a régi bútorzat, a tartalmilag is elavult könyvek, folyóiratok cserélődtek ki, hanem maga a hely sem az már, ahol a szürke ruhába öltözött könyvtáros várja az arra járó olvasókat, s ahol síri csöndben kell közlekedni, mert az másokat zavar.

Mióta a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszerének (KSZR) – HEVESTÉKA tagjai lettünk, színesebbé és hangosabbá váltunk, olvasótermünk megtelt élettel: ma már számos programot kínálunk a kedves látogatóknak.

Könyvtárosként fontos feladatomnak tartom, hogy a Diskurzusokon, szakmai napokon hamuban sült pogácsaként kapott jó gyakorlatokat beépítsem a hétköznapjaimba, ahogyan teszem mindezt biológia-környezetvédelem szakos tanárként is. Kellő odafigyeléssel igyekszem úgy összeállítani a programjainkat, hogy minden korosztály megtalálja, ami a számára kedves. Így történt ez 2017 tavaszán is, amikor felkeresett a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás EFOP-1.3.1-15-2016-00001 elnevezésű projekt, amely a Szabadtéri Néprajzi Múzeum, az NMI Művelődési Intézet Nonprofit Közhasznú Kft. és az Országos Széchényi Könyvtár konzorciumi együttműködésében valósul meg – egyik kulturális közösségfejlesztő mentora, Rakusz Márta. Ekkor csatlakoztunk a projekt keretében megvalósuló országos rendezvénysorozathoz, a Közösségek Hetéhez, melynek célja, hogy ráirányítsa az emberek figyelmét a közösségi kezdeményezésekre, a különböző intézményekben megbújó értékekre, illetve azok közösségépítő és helyi társadalomformáló erejére. Környezetvédőként pedig ott motoszkált bennem az a gondolat, hogy „*Gondolkodj globálisan, cselekedj lokálisan!*” És valami elkezdődött... A helyi közművelődéssel összefogva „elindultunk” a Közösségek Hetén.

Közösségek Hete – napról napra

Babák a könyvtárban – Círóka foglalkozás a Baba-mama klubbal

Már a hét első napján szokatlanul fiatal olvasók jelentek meg nálunk. A Felsőtárkányi Faluházban több mint hat éve működő Baba-mama klub aktív tagjai látogattak el hozzánk. Rendhagyó módon itt tartották meg Círóka foglalkozásukat, melyen vidáman círókáztak, ölbéli játékokat játszottak, mondókáztak, énekeltek és persze könyveket lapozgattak.

Könyvtármozi

Könyvtárunk NAVA Pont is, így a következő napon Könyvtármozi Plusz programozatunk keretében, iskolánk alsó tagozatos diákjaival közösen néztük meg a Mesék Mátyás királyról: Furcsa látogatók című filmet. A vetítés után, egy rövid ismertetőt követően a jelen lévő tanulók kódexeket és iniciálékat készíthettek keresztnevük kezdőbetűiből.

A csodálatos alkotások elkészítésében a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár egyik könyvtárosa, Bodó Boglárka Rita volt a segítségükre. A kézműves foglalkozás végén minden látogató a saját készítésű, szebbnél szebb kis kódexével térhetett haza.

Könyvtármozdi Plusz 2017 – Fotó: Nagyné Farkas Anita és Rakusz Márta

DigiNagyi – tanuljunk a fiataloktól táblagéphasználatot!

Csütörtökön a felsőtárkányi fiatalok nagyon aranyosan és türelmesen segítettek a bátor, érdeklődő nagymamákat a táblagépek és az okos telefonok használatának elsajátításában. Rakusz Mártát idézve „*igazán szép példája volt a generációk közötti párbeszédnek*” ez a program.

DigiNagyi a könyvtárban – Fotó: Nagyné Farkas Anita

Legyél Te a könyvborító! – böngészés a könyvtárban és kreatív fotózás

A tartalmas hetünk utolsó napjának délelőttjén könyvtárunkban életre keltek a könyvborítók. Gyerekek, fiatal középiskolások és egyetemisták böngésztek a széles kínálatban. Olyan könyvekre vadásztak, melyeknek borítóját saját arcukkal, testükkel kiegészítve a megfelelő beállításokból fotózni tudták. Így az általuk ott helyben kiválasztott könyvekkel viccesebbnél viccesebb fotókat készítettek. Aztán, ha már ott volt a kezükben a könyv, bele-bele is olvastak.

Közösségi palánta cserebere – Mozgókönyvtár

A hét zárásaként néhány kertészeti és kertművészeti témájú könyvvel, folyóirattal vultunk ki a helyi Tájházba, ahol az akkor megrendezett Palántabörze keretében lehetőség nyílt a különböző palántafélék csereberéjére is. Mozgókönyvtárunk lehetőséget biztosított az érdeklődőknek a teknőbe kihelyezett dokumentumokba való bepillantáson túl a beiratkozásra is. A nap végére bővült olvasóink száma, illetve *Könyvet a kézbe!* elnevezésű programsorozatunk áprilisi hónapjának könyvét – Christina Freiberg: 500 kerti ötlet – is kikölcsönözték.

Beigazolódtott az a gondolat, amelyben őszintén hiszek: „*a lelke mélyén minden ember szívet olvasni... Csak van, aki még nem találta meg a kedvenc könyvét.*” Végezetül elmondhatom, hogy eredményesen zártuk a hetet, hiszen programjainkon közel száz ember vett részt. Ezek a programok segítségemre voltak abban, hogy igazán megértsem azt, amit Luzsi Margótól, az egri Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár Gyerekrezlegének könyvtárvezetőjétől tanultam, hogy: „*Bármi legyen, gazdagít!*”¹⁸ Örülök, hogy részese lehetek annak a közösségnek, amely itt él Felsőtárkányban és, hogy munkámmal segíthettem, segíthetem ennek a közösségnek az épülését.

„... *az igazi közösség fejlődő, értelmes, felelős közösség, ahol az őszinteség, a nyíltság alapkövetelmény. ... Az igazi közösség tarthatja az elektronikus térben is a kapcsolatot, de ott is folytatja a színvonalas együttélést. Az igazi közösségben ... egy a cél. A közös Ég-nek a megértése és elfogadása.*”²⁴

Ez a programsorozat is bizonyíték arra, hogy nem kell félnünk az újtól, hanem bátran ki kell próbálni. Egy gondolat bármikor jó gyakorlattá válhat. Ebben megyénk könyvtárosainak sok segítséget nyújtanak a központi könyvtár munkatársai és a Cselekvő közösségek – aktív közösségi szerepvállalás projekt keretében működő megyei kulturális közösségfejlesztő mentorok.

Köszönettel tartozom a családomnak és barátaimnak a támogatásért. Külön köszönöm iskolánk igazgatójának, Bajzátné Szántósi Máriának – aki egykoron az osztályfőnököm is volt – hogy hitt és ma is hisz bennem, valamint minden könyvtáros és pedagógus kollégámnak, akik mellett állnak és biztatnak.

Jegyzet

1. János-Szell István: Ez meg az (cikk)
Elérhető: https://www.szepo.com/cikk/kozossseg_kozos_eg/
(Utolsó mentés: 2018. január 9.)
2. Rainbow Rowell (idézet)
Elérhető: https://www.citatum.hu/szerzo/Rainbow_Rowell
(Utolsó mentés: 2018. január 9.)
3. Luzsi Margó: Bőhön, a vadász (burját mese alapján)
Elérhető: <http://emesevar.wixsite.com/emesevar/hamuba-slt-pogcsa>
(Utolsó mentés: 2018. január 9.)
4. János-Szell István: Ez meg az (cikk)
Elérhető: https://www.szepo.com/cikk/kozossseg_kozos_eg/
(Utolsó mentés: 2018. január 9.)